

Pravidlo součinu

.

a zároveň

Kombinatorika

Celkové shrnutí

Pravidlo součtu

+

NEBO

Permutace! záleží na pořadí, vybíráme n prvků z n prvků

bez opakování $P(n) = n!$

včetně opakování $P_{n_1 n_2 \dots}^*(n) = \frac{n!}{n_1! \cdot n_2! \dots}$

Variace záleží na pořadí, vybíráme k prvků z n prvků, $k \leq n$

bez opakování $V_k(n) = \frac{n!}{(n-k)!}$

včetně opakování $V_k^*(n) = n^k$

Kombinace nezáleží na pořadí, vybíráme k prvků z n prvků,

bez opakování $C_k(n) = \binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$

včetně opakování $C_k^*(n) = \binom{n+k-1}{k}$

I.B. Pravděpodobnost

Popis zákonitostí týkajících se náhodných jevů resp. pokusů.

Pravděpodobnost se používá při **modelování náhodnosti a neurčitosti**.
(Náhodnost je spojena s nedostatečnou znalostí počátečních podmínek.)

I.B. Pravděpodobnost

Popis zákonitostí týkajících se náhodných jevů resp. pokusů.

Pokus

děj, který probíhá, resp. nastává opakovaně za určitých, stejně nastavených, počátečních podmínek.

Pravděpodobnost se používá při **modelování náhodnosti a neurčitosti**.
(Náhodnost je spojena s nedostatečnou znalostí počátečních podmínek.)

I.B. Pravděpodobnost

Popis zákonitostí týkajících se náhodných jevů resp. pokusů.

Pokus

děj, který probíhá, resp. nastává opakovaně za určitých, stejně nastavených, počátečních podmínek.

Deterministický pokus

za určitých počátečních podmínek se dostaví vždy stejný výsledek.

Náhodný pokus

za stejných výchozích podmínek má různé výsledky,
např. vrh kostkou,
počet pozorovaných
dopravních nehod,
zmetkovitost výrobků,
atp.

Pravděpodobnost se používá při **modelování náhodnosti a neurčitosti**.
(Náhodnost je spojena s nedostatečnou znalostí počátečních podmínek.)

I.B. Pravděpodobnost

Popis zákonitostí týkajících se náhodných jevů resp. pokusů.

Pokus

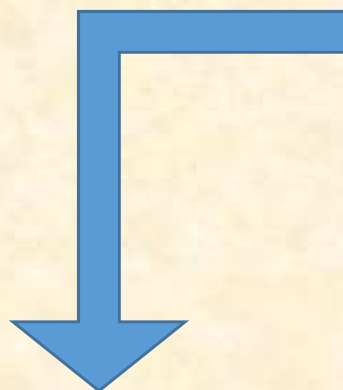
děj, který probíhá, resp. nastává opakovaně za určitých, stejně nastavených, počátečních podmínek.

Deterministický pokus

za určitých počátečních podmínek se dostaví vždy stejný výsledek.

Náhodný pokus

za stejných výchozích podmínek má různé výsledky,
např. vrh kostkou,
počet pozorovaných dopravních nehod,
zmetkovitost výrobků,
atp.

Pravděpodobnost se používá při **modelování náhodnosti a neurčitosti**.
(Náhodnost je spojena s nedostatečnou znalostí počátečních podmínek.)

Pravděpodobnost

Základní pojmy

Náhodný pokus = děj, jehož výsledek není předem jednoznačně určen podmínkami, za nichž probíhá.

Náhodný jev = tvrzení o výsledku náhodného pokusu .
Značíme velkými písmeny např. A, B, X, Y ...

Pravděpodobnost

Základní pojmy

Náhodný pokus = děj, jehož výsledek není předem jednoznačně určen podmínkami, za nichž probíhá.

např.
Hod kostkou

Náhodný jev = tvrzení o výsledku náhodného pokusu .

Značíme velkými písmeny např. A, B, X, Y ...

Pravděpodobnost

Základní pojmy

Náhodný pokus = děj, jehož výsledek není předem jednoznačně určen podmínkami, za nichž probíhá.

např.
Hod kostkou

Náhodný jev = tvrzení o výsledku náhodného pokusu .

Značíme velkými písmeny např. A, B, X, Y ...

jev A... padne 6 ok

jev S ... padne sudý počet ok

jev B... padnou 3 oka

jev T ... padne počet ok ≤ 5

Pravděpodobnost

Základní pojmy

Náhodný pokus = děj, jehož výsledek není předem jednoznačně určen podmínkami, za nichž probíhá.

např.
Hod kostkou

Náhodný jev = tvrzení o výsledku

jev A... padne 6 ok

jev B... padnou 3 oka

U jednotlivých náhodných jevů určíme **pravděpodobnost** jejich **nastoupení**

Používá se označení

$P(A)$ .... čti pravděpodobnost jevu A, tj.

pravděpodobnost, že padne 6 ok

$P(B)$ .... čti pravděpodobnost jevu B, tj.

pravděpodobnost, že padnou 3 oka

.... atp.

Pravděpodobnost

Základní pojmy

Náhodný pokus = děj, jehož výsledek není předem jednoznačně určen podmínkami, za nichž probíhá.

např.

Měření krevního tlaku
systolický/diastolický

Náhodný jev = tvrzení o výsledku náhodného pokusu .

Značíme velkými písmeny např. A, B, X, Y ...

Pravděpodobnost

Základní pojmy

Náhodný pokus = děj, jehož výsledek není předem jednoznačně určen podmínkami, za nichž probíhá.

např.

Měření krevního tlaku
systolický/diastolický

Náhodný jev = tvrzení o výsledku náhodného pokusu .

Značíme velkými písmeny např. A, B, X, Y ...

jev A... systolický tlak je > 120 mmHg   jev S ... systolický tlak je v normě

jev B... diastolický tlak je ≤ 100 mmHg

Pravděpodobnost

Základní pojmy

Náhodný pokus = děj, jehož výsledek není předem jednoznačně určen podmínkami, za nichž probíhá.

např.

Měření krevního tlaku
systolický/diastolický

Náhodný jev = tvrzení o výsledku náhodného pokusu .

Značíme velkými písmeny např. A, B, X, Y ...

jev A... systolický tlak je > 120 mmHg

jev S ... systolický tlak je v normě

jev B... diastolický tlak je ≤ 100 mmHg

je zapotřebí vědět, co je to „být v normě“

Pravděpodobnost

Základní pojmy

Náhodný pokus = děj, jehož výsledek není předem jednoznačně určen podmínkami, za nichž probíhá.

např.

Měření krevního tlaku
systolický/diastolický

Náhodný jev = tvrzení o výsledku náhodného pokusu

jev A... systolický tlak je > 120 mmHg

jev B... diastolický tlak je ≤ 100 mmHg

pravděpodobnost jeho **nastoupení**

Používá se označení

$P(A)$ .... čí pravděpodobnost jevu A, tj.

p_{st} , že systol. tlak je > 120 mmHg

$P(B)$ .... čí pravděpodobnost jevu B, tj.

p_{st} , že diastol. tlak je ≤ 100 mmHg

.... atp.

Pravděpodobnost označení jevů

např. u pokusu

hod kostkou

Pravděpodobnost označení jevů

např. u pokusu

hod kostkou

Jev nemožný

A .... padne číslo 7

$$P(A) = 0$$

tj. 0%

Jev náhodný

B ... padne sudé číslo

$$0 < P(A) < 1$$

tj. mezi 0% a 100%

Jev jistý

C ... číslo menší než 8

$$P(A) = 1$$

tj. 100%

Pravděpodobnost označení jevů

např. u pokusu

hod kostkou

Jev nemožný

A ... padne číslo 7

$$P(A) = 0$$

tj. 0%

Jev náhodný

B ... padne sudé číslo

$$0 < P(A) < 1$$

tj. mezi 0% a 100%

Jev jistý

C ... číslo menší než 8

$$P(A) = 1$$

tj. 100%

E ...jev prakticky nemožný

$$P(E) < 0.05$$

tj. méně než 5%

F ...jev prakticky jistý

$$P(F) > 0.95$$

tj. více než 95%

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Mají-li všechny výsledky stejnou šanci, že nastanou, pak

$$P(A) = \frac{\text{počet všech výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

(Pierre Simon de Laplace, 1812) pokus

Necht

Ω je množina všech jeho výsledků a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Mají-li všechny výsledky stejnou šanci, že nastanou, pak

$$P(A) = \frac{\text{počet všech výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Mají-li všechny výsledky stejnou šanci, že nastanou, pak

$$P(A) = \frac{\text{počet všech výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Mají-li všechny výsledky **stejnou šanci, že nastanou**, (jsou rovnocenné)
pak

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Mají-li všechny výsledky **stejnou šanci, že nastanou**, (jsou rovnocenné)
pak

$$P(A) = \frac{\text{počet výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

hod kostkou

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Mají-li všechny výsledky **stejnou šanci, že nastanou**, (jsou rovnocenné)
pak

$$P(A) = \frac{\text{počet výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

hod kostkou

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a

padne 1, 2, 3, 4,
5, 6 ok

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Mají-li všechny výsledky **stejnou šanci, že nastanou**, (jsou rovnocenné)
pak

$$P(A) = \frac{\text{počet výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

hod kostkou

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a

padne 1, 2, 3, 4,
5, 6 ok

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

padnou více jak 4 oka

Mají-li všechny výsledky **stejnou šanci, že nastanou**, (jsou rovnocenné)
pak

$$P(A) = \frac{\text{počet výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

hod kostkou, která
je vyvážená

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a

padne 1, 2, 3, 4,
5, 6 ok

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

padnou více jak 4 oka

Mají-li všechny výsledky **stejnou šanci, že nastanou**, (jsou rovnocenné)
pak

$$P(A) = \frac{\text{počet výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

hod kostkou, která je vyvážená

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a

padne 1, 2, 3, 4,
5, 6 ok

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

padnou více jak 4 oka

Mají-li všechny výsledky **stejnou šanci, že nastanou**, (jsou rovnocenné) pak

$$P(A) = \frac{\text{počet výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

$$P(A) = P(\text{padnou více jak 4 oka}) = \frac{2}{6} = \frac{1}{3} = 0.\overline{33} \doteq 33,3\%$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

volba sprchového gelu
z regálu v obchodě

Mají-li všechny výsledky **stejnou šanci, že nastanou**, (jsou rovnocenné)
pak

$$P(A) = \frac{\text{počet výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

volba sprchového gelu
z regálu v obchodě

nabízí se Radox, Dove,
Fa, Nivea, Palmolive

Mají-li všechny výsledky **stejnou šanci, že nastanou**, (jsou rovnocenné)
pak

$$P(A) = \frac{\text{počet výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

volba sprchového gelu
z regálu v obchodě

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a

nabízí se Radox, Dove,
Fa, Nivea, Palmolive

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

bude zvolen ten od značek Radox nebo Nivea

Mají-li všechny výsledky **stejnou šanci, že nastanou**, (jsou rovnocenné)
pak

$$P(A) = \frac{\text{počet výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

volba sprchového gelu
z regálu v obchodě

se zavřenýma očima

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a

nabízí se Radox, Dove,
Fa, Nivea, Palmolive

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

bude zvolen ten od značek Radox nebo Nivea

Mají-li všechny výsledky **stejnou šanci, že nastanou**, (jsou rovnocenné)
pak

$$P(A) = \frac{\text{počet výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

volba sprchového gelu
z regálu v obchodě

se zavřenýma očima

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a

nabízí se Radox, Dove,
Fa, Nivea, Palmolive

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

bude zvolen ten od značek Radox nebo Nivea

Mají-li všechny výsledky **stejnou šanci, že nastanou**, (jsou rovnocenné)
pak

$$P(A) = \frac{\text{počet výsledků příznivých jevu } A}{\text{počet všech možných výsledků pokusu}}$$

$$P(A) = P(\text{Radox nebo Nivea}) = \frac{2}{5} = 0.4 = 40\%$$

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

K určení „počtu příznivých“ a „všech možných“ využíváme schopností z kombinatoriky.

Příklad 1: Číslice 1, 2, 3, 4, 5 jsou napsány na 5-ti lístcích. Náhodně vybereme 3 a utvoříme trojciferné číslo, přičemž cifry k sobě skládáme v pořadí, v jakém jsme je vybrali. Vypočtete pravděpodobnost, že se takto podaří sestavit sudé číslo.

Příklad 2: S jakou pravděpodobností padne na dvou kostkách součet

- a) šest,
- b) menší než 7.

Příklad 3: Do kolony bylo náhodně seřazeno 7 aut: 2 Mercedesy, 3 Hondy a 2 Oply. Jaká je pravděpodobnost, že na prvním a posledním místě bude Honda?

Pravděpodobnost

Klasická pravděpodobnost

K určení „počtu příznivých“ a „všech možných“ využíváme schopností z kombinatoriky.

Příklad 1: Číslice 1, 2, 3, 4, 5 jsou napsány na 5-ti lístcích. Náhodně vybereme 3 a utvoříme trojciferné číslo, přičemž cifry k sobě skládáme v pořadí, v jakém jsme je vybrali.

Vypočtete pravděpodobnost, že se takto podaří sestavit sudé číslo.

jev S ... podaří se sestavit sudé číslo,
$$P(S) = \frac{V_2(4)+V_2(4)}{V_3(5)} = \frac{1 \cdot 4 \cdot 3 + 1 \cdot 4 \cdot 3}{5 \cdot 4 \cdot 3} = 0,4 = 40\%$$

Příklad 2: S jakou pravděpodobností padne na dvou kostkách součet

a) šest, S_6 ..... součet je 6,
$$P(S_6) = \frac{5}{V_2^*(6)} = \frac{5}{6 \cdot 6} \doteq 0,1389 \doteq 14\%$$

b) menší než 7. S_{Pod7} ..... součet je menší než 7,

$$P(S_{Pod7}) = \frac{5+4+3+2+1}{V_2^*(6)} = \frac{15}{6 \cdot 6} \doteq 0,4167 \doteq 42\%$$

Příklad 3: Do kolony bylo náhodně seřazeno 7 aut: 2 Mercedesy, 3 Hondy a 2 Oply. Jaká je pravděpodobnost, že na prvním a posledním místě bude Honda? jev H ... na začátku a na konci je Honda,

$$P(H) = \frac{\frac{5!}{2! \cdot 2!}}{7!} = \frac{5! \cdot 3!}{7!} \doteq 0,1429 \doteq 14\%$$

Pravděpodobnost

Statistická pravděpodobnost

(Richard von Mises, počátek 20. století)

Pravděpodobnost

Statistická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

n je počet opakování náhodného pokusu a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Nevíme-li, zda mají všechny výsledky stejnou šanci, pak

Pravděpodobnost

Statistická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

n je počet opakování náhodného pokusu a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Nevíme-li, zda mají všechny výsledky stejnou šanci, pak

$$P(A) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(A)}{n}$$

Pravděpodobnost

Statistická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

n je počet opakování náhodného pokusu a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Nevíme-li, zda mají všechny výsledky stejnou šanci, pak

$$P(A) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(A)}{n}$$

počet nastoupení jevu A

počet opakování pokusu

Pravděpodobnost

Statistická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

n je počet opakování náhodného pokusu a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Nevíme-li, zda mají všechny výsledky stejnou šanci, pak

$$P(A) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(A)}{n}$$

počet nastoupení jevu A

počet opakování pokusu

tzv. relativní četnost jevu A

Pravděpodobnost

Statistická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

hod kostkou,

Nechť

n je počet opakování náhodného pokusu a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Nevíme-li, zda mají všechny výsledky stejnou šanci, pak

$$P(A) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(A)}{n}$$

počet nastoupení jevu A

počet opakování pokusu

Pravděpodobnost

Statistická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

hod kostkou,

Nechť

n je počet opakování náhodného pokusu a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu
padnou více jak 4 oka

opakujeme
například
100x s
výsledkem:

1	.....	10x
2	.....	13x
3	.....	20x
4	.....	26x
5	.....	18x
6	.....	13x

Nevíme-li, zda mají všechny výsledky stejnou šanci, pak

počet nastoupení jevu A

$$P(A) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(A)}{n}$$

počet opakování pokusu

Pravděpodobnost

Statistická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

hod kostkou,

Nechť

n je počet opakování náhodného pokusu a

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu

padnou více jak 4 oka

opakujeme
například
100x s
výsledkem:

1	.....	10x
2	.....	13x
3	.....	20x
4	.....	26x
5	.....	18x
6	.....	13x

Nevíme-li, zda mají všechny výsledky stejnou šanci, pak

počet nastoupení jevu A

$$P(A) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(A)}{n}$$

počet opakování pokusu

Pravděpodobnost

Statistická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

hod kostkou, která je možná navrtnaná

Nechť

n je počet opakování náhodného pokusu a

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu

padnou více jak 4 oka

opakujeme například

100x s výsledkem:

1 ..... 10x

2 ..... 13x

3 ..... 20x

4 ..... 26x

5 ..... 18x

6 ..... 13x

Nevíme-li, zda mají všechny výsledky stejnou šanci, pak

počet nastoupení jevu A

$$P(A) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(A)}{n}$$

počet opakování pokusu

Pravděpodobnost

Statistická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

hod kostkou, která je možná navrtná

Nechť

n je počet opakování náhodného pokusu a

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu
padnou více jak 4 oka

opakujeme například 100x s výsledkem:

1	.....	10x
2	.....	13x
3	.....	20x
4	.....	26x
5	.....	18x
6	.....	13x

Nevíme-li, zda mají všechny výsledky stejnou šanci, pak

počet nastoupení jevu A

$$P(A) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(A)}{n}$$

počet opakování pokusu

relativní četnost je $\frac{18+13}{100} = 0.31 = 31\%$

Pravděpodobnost

Statistická pravděpodobnost

Mějme náhodný jev A

Nechť

n je počet opakování náhodného jevu A

jev A je nějaké tvrzení o výsledku

padnou více jak 4 oka

Nevíme-li, zda mají všechny výsledky stejnou pravděpodobnost

Význam limity:

Budeme-li pokus provádět znovu a znovu s čím dál větší sadou opakování (tj. $n \rightarrow \infty$), bude se napačítaná hodnota relativní četnosti $\frac{n(A)}{n}$ postupně ustalovat na správné hodnotě pravděpodobnosti sledovaného jevu A .

počet nastoupení jevu A

4	.....	26x
5	.....	18x
6	.....	13x

$$P(A) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(A)}{n}$$

počet opakování pokusu

relativní četnost je $\frac{18+13}{100} = 0.31 = 31\%$

Pravděpodobnost

Geometrická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Pokud je počet všech možných výsledků (počet prvků množiny Ω)
nekonečný, pak

Pravděpodobnost

Geometrická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Pokud je počet všech možných výsledků (počet prvků množiny Ω)
nekonečný, pak

$$P(A) = \frac{\mu(A)}{\mu(\Omega)}$$

míra množiny výsledků
odpovídajících jevu A

míra množiny všech
možných výsledků

Pravděpodobnost

Geometrická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Pokud je počet všech možných výsledků (počet prvků množiny Ω)

Míra:

nezáporné číslo, které popisuje velikost množiny,

- např.
- počet prvků, pokud je lze počítat
  - délka, pokud jde o úsečku či křivku (1D)
  - obsah, pokud jde o plochu (2D)
  - objem pokud jde o těleso (3D)

pak

míra množiny výsledků
odpovídajících jevu A

míra množiny všech
možných výsledků

Pravděpodobnost

Geometrická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Pokud je počet všech možných výsledků (počet prvků množiny Ω)
nekonečný, pak

$$P(A) = \frac{\mu(A)}{\mu(\Omega)}$$

míra množiny výsledků
odpovídajících jevu A

míra množiny všech
možných výsledků

Pravděpodobnost

Geometrická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

určení místa dopadu meteoritu na Zemi,

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a
jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Pokud je počet všech možných výsledků (počet prvků množiny Ω)
nekonečný, pak

$$P(A) = \frac{\mu(A)}{\mu(\Omega)}$$

míra množiny výsledků
odpovídajících jevu A

míra množiny všech
možných výsledků

Pravděpodobnost

Geometrická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

určení místa dopadu meteoritu na Zemi,

Nechť

všechna místa na Zemi,

Ω je množina všech jeho výsledků a

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

Pokud je počet všech možných výsledků (počet prvků množiny Ω) nekonečný, pak

$$P(A) = \frac{\mu(A)}{\mu(\Omega)}$$

míra množiny výsledků odpovídajících jevu A

míra množiny všech možných výsledků

Pravděpodobnost

Geometrická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

určení místa dopadu meteoritu na Zemi,

Nechť

všechna místa na Zemi,

Ω je množina všech jeho výsledků a

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

meteorit dopadne na pevninu

Pokud je počet všech možných výsledků (počet prvků množiny Ω) nekonečný, pak

$$P(A) = \frac{\mu(A)}{\mu(\Omega)}$$

míra množiny výsledků odpovídajících jevu A

míra množiny všech možných výsledků

Pravděpodobnost

Geometrická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

určení místa dopadu meteoritu na Zemi,

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a

všechna místa na Zemi,
takových míst je
nekonečně mnoho

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

meteorit dopadne na pevninu

Pokud je počet všech možných výsledků (počet prvků množiny Ω)
nekonečný, pak

$$P(A) = \frac{\mu(A)}{\mu(\Omega)}$$

míra množiny výsledků
odpovídajících jevu A

míra množiny všech
možných výsledků

Pravděpodobnost

Geometrická pravděpodobnost

Mějme náhodný pokus.

určení místa dopadu meteoritu na Zemi,

Nechť

Ω je množina všech jeho výsledků a

všechna místa na Zemi,
takových míst je
nekonečně mnoho

jev A je nějaké tvrzení o výsledku tohoto náhodného pokusu.

meteorit dopadne na pevninu

Pokud je počet všech možných výsledků (počet prvků množiny Ω)
nekonečný, pak

$$P(A) = \frac{\mu(A)}{\mu(\Omega)}$$

míra množiny výsledků
odpovídajících jevu A

míra množiny všech
možných výsledků

$$P(A) = \frac{\text{plocha pevniny}}{\text{celkový povrch Země}} = \frac{149}{361 + 149} = 0,292 = 29,2\%$$

Pravděpodobnost

Geometrická pravděpodobnost

Příklad 1: Tyč délky **10m** je náhodně rozlomena na 2 části. Jaká je pravděpodobnost, že menší část bude delší než 4m?

Příklad 2: Na zastávku místní dopravy přijíždí autobus každých 7 minut a zdrží se vždy 0,5 minuty. Jaká je pravděpodobnost, že přijdu a zastihnu autobus na zastávce?

Pravděpodobnost

Geometrická pravděpodobnost

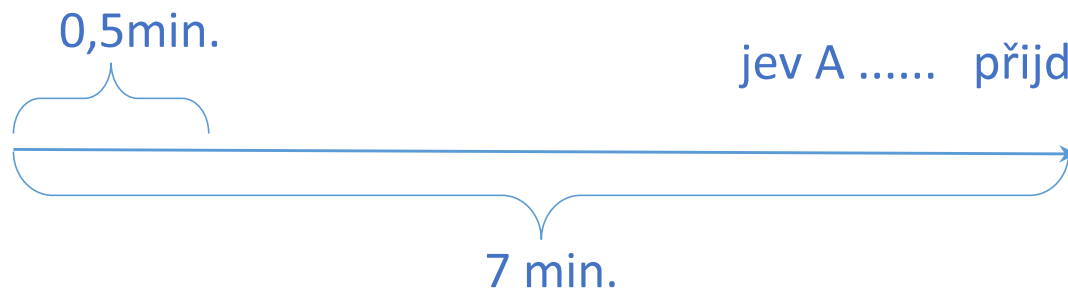
Příklad 1: Tyč délky **10m** je náhodně rozlomena na 2 části. Jaká je pravděpodobnost, že menší část bude delší než 4m?

jev A ..... po zlomení bude menší část delší než 4m

$$P(A) = \frac{\mu(A)}{\mu(\Omega)} = \frac{2m}{10m} = 0,2 = 20\%$$

Příklad 2: Na zastávku místní dopravy přijíždí autobus každých 7 minut a zdrží se vždy 0,5 minuty. Jaká je pravděpodobnost, že přijdu a zastihnu autobus na zastávce?

jev A ..... přijdu v okamžiku, kdy je autobus na zastávce

$$P(A) = \frac{0,5min}{7min} = \frac{\frac{1}{2}}{7} = \frac{1}{14} \doteq 0,07142 \doteq 7\%$$